

„Čeští vládní politici teď podle svých slov zvažují, jak návrat žáků do škol co nejlépe zabezpečit. Fajn, ale co dělali doted? Proč různé způsoby testování nebo střídání distanční a prezenční výuky nepromysleli už během podzimního uzavření škol, když už se k tomu neodhodlali během letních prázdnin? Selhání, které český stát během pandemie předvedl, je celá řada, ale to, jak se doslova vykašlal na vzdělávání českých dětí, je selhání skutečně fatální,“ **kritizuje Ondřej Houska vládu za jeden z nejdelších školních lockdownů v Evropě. (Český rozhlas Plus)**

Krátce

- **Stejně jako opozice, i hejtmani za žádost o nouzový stav chtějí jasnější plán na otevření škol.** „Ani druhá světová válka nezpůsobila to, co covid. Žádná jiná situace nám nezastavila fakt, že děti chodily do škol,“ [odstartovala ministryně práce a sociálních věcí](#) za ČSSD Jana Maláčová výbušný politický týden (idnes.cz). Do něj vláda vstupovala s obavami, že se jí nepodaří protlačit prodloužení nouzového stavu. Mimo jiné i kvůli porušení přísliby, že budou alespoň žáky 1. stupně, stáhlí podoru komunisté, [stejně se vyjádřili i ostatní opoziční strany](#) (idnes.cz). „Ministerstvo školství předpokládá, že pokud by sněmovna dále neprodloužila nouzový stav, mohly by školy zůstat zavřené podle zákona o ochraně veřejného zdraví,“ [psaly ještě před hlasováním lidovky.cz](#). Poté, co vláda ve sněmovně neuspěla, [to ministr Plaga znovu potvrdil](#) (irozhlaz.cz). Otevření škol bylo jedním z témat při jednání vlády s hejtmany krajů. Hejtmani se v neděli shodli na tom, že požádají vládu o prodloužení nouzového stavu o 14 dní, ale ne bez podmínek. Ty budou podle hejtmanky Plzeňského kraje Ilony Mauritzové shrnuty v prohlášení Asociace krajů. „Konkrétně zmiňuje rozšíření úředních hodin na úřadech, postupný návrat dětí do škol nebo uvolnění pro malé obchody,“ [upřesnila pro irozhlaz.cz](#).
- **Bez testů vláda školy otevřít nechce. Jak a čím se žáci mají testovat, není ale ještě jasné.** V Rakousku se dělá testy vým po dvou měsících v pondělí vrátily děti do škol. [Po příchodu do školy se testují samy](#) (novinky.cz). „Někdy cenu vymýšlet kólové, inspirujeme se rakouským modelem,“ [citoval web ihned.cz ministra vnitra Jana Hamáčka](#). Ten ve středu na tiskové konferenci mluvil o tom, že by se čeští žáci [měli testovat dvakrát týdně](#) (CNN Prima News). Testy stejného typu, jaké používá ve školách Rakousko, [by mohly být v Česku do měsíce](#) (novinky.cz). [Podle viroložky Ruth Tachezy](#) „bude nutné vyvážit otevření škol nejen testováním, ale také podporou snížení mobility rodičů.“ (Český rozhlas Plus). Ekonomické [stránce školního testování se věnuje Josef Mačí](#) na seznampravy.cz. V dalším textu upozorňuje také na právní komplikace – od nutnosti schválit vybrané testy pro testování (po právní problém s tím, že by [s citlivými informacemi o pozitivním výsledku testu měli zacházet učitelé](#) (seznampravy.cz). S částečným otevřením škol se počítá od 1. března, stále ale není jasné, jak se testy do Česka dostanou. „Vedeme komunikaci s rakouskou stranou a zkoumáme možnosti, jak se připojit k jejich objednávkám,“ řekl ministr vnitra Hamáček, i kvůli tomu podle něj v pondělí letí premiér Andrej Babiš do Vídně. Podle českého distributora ale takto nepřímo testy do Česka dodat nelze. [Novinky.cz](#) upozornily, že české úřady měly nabídky na dodávky bezbolestných testů pro školy již na podzim, ale nezabývaly se jimi. Mezitím ředitel školy v Branticích došla trpělivost, testy si z Rakouska [objednal sám a otestoval je u sebe ve škole](#) (tn.nova.cz).
- **„Takže jedeme na dálku, protože když někdo kýchne doma u počítače, nic moc nehrozí,“** vysvětluje devítiletá Magdalena, proč nemůže za kamarádkami do školy. [Matěj Stránský v Respektu](#) shrnul příběhy desítky dětí z prvního stupně, které vyprávějí, jaké to pro ně je učit se doma.
- **Patnáct studentů za doprovodu učitelů uspořádalo před sněmovnou happening.** Šlo o happening žáků gymnázia Přírodní škola na podporu petice [„Nesmíme obětovat děti!“](#) (idnes.cz). K této petici se v komentáři vrací [Tomáš Feritek](#) (E15), všimá si, že „autoři a signatáři petice nekládou k první práci horší vyznání dětí, byť tady k výraznému poklesu téměř jistě dojde, ale jejich psychologický stav a motivaci k další práci.“ A vyzývá k hledání cest, jak dětem sociální kontakt umožnit třeba i bez otevření škol. Za návrat dětí do škol, a to nejlépe bez omezení, se [demonstrovalo před domem, kde bydlí ministr školství Robert Plaga](#) (irozhlaz.cz).
- **Až 40procentní nárůst násilí v rodinách, rostoucí riziko rozvoje depresí či sebepoškození.** [Adéla Skoupá shrnula ve svém textu obavy z toho](#), jaký dopad bude mít na děti dlouhodobé uzavření škol. [Odborné organizace apelují na vládu](#), aby na to reagovala, duševní zdraví nejohroženějších dětí je podle nich v alarmujícím stavu. Navrhují konkrétní kroky, které by ke zlepšení duševního stavu ohrožených dětí mohly přispět (cosiv.cz). Ztráty ze zavřených škol obrovské, „a novic neviditelné – a to bohužel i pro vládu, která by přitom měla mít vědecké zázemí, které by jí o tom řeklo,“ citují [novinky.cz ekonom a analytika institutu CERGE-EI Daniela Münicha](#).
- **Přihlaste se do třetího ročníku programu Ředitele naživo.** Přihlášky do programu, který využilo již 84 ředitelů a zástupců ředitele z celého Česka, je možné podávat do 28. března [zde](#). Program se zaměřuje na rozvoj pedagogického leadershipu, budování vize a kultury školy.

V souvislostech

ZA DVA ROKY SE DĚTI VE ŠKOLE MAJÍ UČIT PRACOVAT S ROBOTY. DOBRĚ PŘIPRAVENÉ ZMĚNĚ ALE MINISTERSTVO PODRÁŽÍ NOHY JEŠTĚ PŘED STARTEM

Bez ohlášení a také bez diskuse s odbornou veřejností. MŠMT odeslalo na začátku února do datových schránek škol revidovaný rámcový vzdělávací program pro základní školy spolu s průvodním dopisem od ministra Roberta Plagy. Upravený [rámcový vzdělávací program \(RVP\)](#) obsahuje novou klíčovou kompetenci – digitální, zahrnuje také nově očekávané výstupy v informatice. Nové pojetí informatiky (velmi potřebné, ambiciózně pojaté a dobře připravené) má za sebou dvouletou pilotáž, informace k ní jsou dostupné na speciálně pro to [zřízeném webu](#). Školy podle něj mohou začít učit od letošního září, povinně se podle něj žáci na 1. stupni budou učit od roku 2023, 2. stupeň o rok později.

Zveřejnění nové vize pro ICT ale zastínily škrty v dějepise, zeměpise nebo ve fyzice. Hodiny navíc pro informatiku bylo potřeba někde vzít, a tak autoři upraveného RVP snížili časovou dotaci jiných vzdělávacích předmětů. A aby to fungovalo, seškrtali také učivo. Žáci by nově nemuseli umět například Newtonovy pohybové zákony. „Právě ty jsou základem stavebním kamenem fyziky. A bez Ohmova zákona se neobejde žádný elektrikář,“ [citují Hospodářské noviny](#) předsedu Fyzikální pedagogické společnosti Zdeňka Drozdu. Národní pedagogický ústav, který má vize RVP ve své době, [vydal k vypuštěnému učivu zdůvodnění](#), které situaci příliš neuklidnilo. V učitelské komunitě [na sociálních sítích](#) se dál diskutovalo o nekonceptním a nepromyšleném chaosu. Jak upozornil [Miroslav Hřebecký z EDUinu](#), „přijímačková“ matematika a český jazyk přežily bez zásahu. Proti zamýšleným změnám se postavili [zástupci vysokých škol](#), učitelé-občankáři, [Společnost pro hudební výchovu](#) či [Centrum pro demokratické učení](#).

Ve stínu špatně připravených i komunikovaných škrtnů zatím zůstávají otázky, které jsou pro úspěšný start nové informatiky podstatné. Jak chce například MŠMT zajistit, aby do tří let měly školy k dispozici dostatek techniky? Kdo a jak připraví učitele? Nejde přitom jen o učitele ICT. Péče o rozvoj digitální gramotnosti ve smyslu užívání technologií má být případně učitelům fyziky nebo dějepisu, řada z nich dnes nové RVP kvůli neprošlým škrtům kritizuje. „Nelíbí se nám netransparentnost prováděných změn, není jasné, kdo v jaké fázi se na úpravách podílel. Největší výzvou však je, aby se z digitální gramotnosti nestala jen formální záležitost a aby opravdu docházelo k jejímu rozvoji ve všech předmětech,“ komentuje kroky ministerstva školství [Štěpánka Baierlová z Učitelské platformy](#). Propagátorka výuky robotiky na školách bude o nové informatice hovořit na webináři Česko.Digital.

Stejná výzva ale stojí i před učiteli ICT. „V téhle chvíli je na málokteré škole člověk, který by novou informatiku dokázal učit. Nová informatika je něco jiného než učit děti psát v textovém editoru a používat internet, jde o rozvoj informatického myšlení, o práci s daty,“ [upozorňuje ve videozáznamu předseda Asociace ředitelů základních škol Michal Černý](#) (za asociaci v něm také označil kritizované škrty v RVP za přijatelný kompromis). Pokud školy nezasobí, měly by být schopné učitele učit, nebo dovozovat škrty v RVP za přijatelný kompromis. Školy dlouhodobě obtížné, podle poslední [výroční zprávy České školní inspekce](#) (str. 56) není výuka ICT zajištěna a probovaně na téměř 60 procentech základních škol.

Nepromyšlené škrty kvůli informatice kritizuje i řada odborníků, kteří jsou příznivci „provzdušnění“ učiva slíbeného v rámci Strategie 2030+. Na koncepčně připravené škrty v učivu si ale budou muset ještě počkat. Podle nového RVP se sice žáci měli začít učit už za bývalé ministryně Kateřiny Valachové, to se ale po řadě odkladů nepodařilo dokončit, až Plaga nakonec přípravu revize v roce 2019 úplně zastavil. [Národní ústav pro vzdělávání](#), který měl tehdy přípravu revize RVP na starosti, zveřejnil pouze výstupy pracovních skupin v podobě podkladových studií, příprava nové informatiky ale pokračovala. Ministerstvo v té době ustavilo pracovní skupinu pro přípravu nové strategie pro školství, z ní mělo vyplýnout také nové (a tentokrát funkční) zadání pro revizi kurikula. V [návrhu Strategie 2030+](#), jak ji úřad na základě předložených pracovních skupin představil vloni v červnu na sérii odborných konferencí, sice patří revize kurikula mezi priority, její vymezení je ale obecné. „Provzdušnění“ učiva je podle něj „nezbytným předpokladem pro vytvoření časového prostoru v pedagogickém procesu, který umožní učitelům vhodnými formami a metodami opakovat procvičované učivo.“ Za tuto obecnou formulaci se ale od té doby veřejná diskuse o proměně kurikula neposunula.

Akce tohoto a příštího týdne (výběr z [EDUKalendáře](#))

- **15. 2., 17.00, online debata: [Jak prostřednictvím vzdělávání podporovat demokracii v 21. století?](#)**
- **22. 2., 14.00, [Odborný seminář Ústavů výzkumu a rozvoje vzdělávání](#)**
- **24. 2., 16.00, [Jak na samostatné projekty doma i ve škole](#)**
- **Do 28. února jsou otevřené [nominace na cenu Global Teacher Prize CZ](#)**

PODPORĚT beduin:

Týden co týden připravujeme beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom zajistili bezplatnou dostupnost pro naše čtenáře a zároveň udrželi současnou kvalitu, potřebujeme Vaši pomoc. Dar ve výši 200 pokryje přípravu beduinu pro Vás a jednoho dalšího odběratele na celý rok.

DAROVAT